

Palvelualat mahdollistavat hiilineutraalin Suomen 2035

Palvelualojen työnantajat PALTA on sitoutunut uudistamaan EU:n ja Suomen ilmastopolitiikkaa siten, että teemme oman osamme maailman keskilämpötilan nousun rajoittamiseksi 1,5 asteeseen. Palta tukee hallituksen asettamaa tavoitetta hiilineutraalista Suomesta vuoteen 2035 mennessä. EU:n ilmastotoimet on rakennettava siten, että koko unioni saavuttaa hiilineutraaliuden viimeistään 2050 mennessä.

Yksityisten palvelujen merkitys Suomen kansantaloudelle kasvaa jatkuvasti. Vuonna 2017 ne muodostivat 42% kokonaistuotannosta. Palvelujen kasvu ja aineeton arvonluonti ovat ilmaston näkökulmasta kestävällä pohjalla. Ainoastaan kestävä kasvu takaa riittävät resurssit niin kansalliseen kuin maailmanlaajuiseen ilmastomuutoksen torjuntaan. Palvelut ovat ratkaiseva osa tätä muutosta.

Palveluiden hiilikädenjälki on merkittävä ja jatkuvasti kasvava. Palveluvaltaistuminen ja kiertotalous, jossa omistamisen sijasta käytetään palveluita, vahvistavat kestävä kasvua entisestään. Palvelualoilla tuotetaan myös ratkaisuja, joiden avulla eri toimialat saavuttavat merkittäviä päästövähennyksiä.

Paltan ilmastoteesit - ilmastotavoitteiden saavuttaminen vaatii:

1. Kansainvälisiä päätöksiä - ilmasto on globaali

Kansainvälisillä päätöksillä on merkittävä rooli sekä ilmastotavoitteiden asettamisessa että vähähiilisiin ratkaisuihin kannustavan toimintaympäristön rakentamisessa.

2. Puhtaan energiantuotannon turvaamista

Vähäpäästöisen energian avulla rakennetaan sähköistyvää yhteiskuntaa. Energiatehokkuus ja fossiilisten polttoaineiden käytöstä luopuminen vähentävät päästöjä merkittävästi.

3. Panostuksia digitalisaatioon ja innovaatioihin

Digitalisaatio ja innovaatiot ovat keskeisessä roolissa ilmastomuutoksen torjunnassa ja uusien päästövähennyksiin tähtäävien palveluratkaisujen mahdollistajana.

4. Vähäpäästöisen liikenteen ja logistiikan vauhdittamista

Liikenteen päästöjen vähentäminen on avainasemassa päästötavoitteiden saavuttamiseksi. Tarvitsemme pitkäjänteisen vision kokonaisliikennejärjestelmämme kehittämiseen.

Ratkaisu 1: Globaaleja ilmastopäätöksiä tarvitaan

Kansainvälisillä päätöksillä on merkittävä rooli sekä ilmastotavoitteiden asettamisessa että vähähiilisiin ratkaisuihin kannustavan toimintaympäristön rakentamisessa. Selkeät lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteet luovat ennustettavan toimintaympäristön uusille investoinneille, yritysten toiminnalle ja kestäväälle kasvulle.

- EU:n on edistettävä Pariisin sopimuksen tehokasta toimeenpanoa sekä hiilidioksidipäästöjen hinnoittelua myös maailmanlaajuisesti. Yhteiset, globaalit pelisäännöt ovat paras tapa varmistaa tasapuoliset kilpailuedellytykset eurooppalaisille yrityksille.
- Pariisin sopimuksen ensimmäisessä kokonaistarkastelussa vuonna 2023 EU:n on asetettava kunnianhimoiset tavoitteet vuodelle 2040. Lisäksi on varmistettava, että jo aiemmin vuodelle 2030 asetetut tavoitteet saavutetaan.
- Päästökauppa on keskeisin ja tärkein tapa vähentää hiilidioksidipäästöjä. EU:n päästövähennystavoitteita tiukentavat lisätoimet tulee painottaa päästökaupasektorille, jotta energiantuotanto ja teollisuus etenevät kohti vähähiilisyyttä koko EU:ssa.

Ratkaisu 2: Älykäs ja puhdas energiajärjestelmä

Energiatehokkuuden parantuminen ja fossiilisten polttoaineiden käytöstä luopuminen vähentävät päästöjä merkittävästi. Samalla sähkön tarve kasvaa. Meidän tulee huolehtia siitä, että saatavilla on riittävästi puhdasta ja hinnaltaan kilpailukyistä energiaa sähköistyvän yhteiskunnan käyttöön.

- Jotta Suomi olisi kilpailukykyinen sijoittumispaikka digitalisoituvassa ja kestävä kehityksen palveluyhteiskunnassa, tulee kaikkien yritysten sähkövero laskea EU:n minimitasolle. Palveluyritysten sähköveroluokka tulee irrottaa kotitalouksista alentamalla samalla veron tasoa.
- Sähköntuotannon tulee olla Suomessa lähes päästötöntä 2030-luvun loppuun mennessä huolto- ja toimitusvarmuus huomioiden. Energiajärjestelmämme on muutettava älykkääksi ja joustavaksi. Älykkäiden sähköverkkojen (smart grid) käyttöönottoa on nopeutettava.
- Liikenteen ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi ei tule lukkiutua vain yhteen energiamuotoon. Siirtymää fossiilisesta energiasta puhtaampiin ratkaisuihin tulee edistää usealla rintamalla (bioenergia, sähköenergia jne.).

Ratkaisu 3: Digitalisaatio ja innovaatiot ilmastohaasteen ratkaisijoiksi

Palvelualoilla tuotetaan ratkaisuja, joiden avulla voidaan saavuttaa merkittäviä päästövähennyksiä eri toimialoilla. Digitalisaatio ja innovaatiot ovat keskeisessä roolissa ilmastonmuutoksen torjunnassa ja uusien päästövähennyksiin tähtäävien palveluratkaisujen mahdollistajana.

- Palveluiden ja digitalisaation tarjoamia ilmastoratkaisuja tulee ottaa laajemmin käyttöön eri toimialoilla kuten energia-alalla, alkutuotannossa, teollisuudessa, rakentamisessa, kiinteistöhuollossa kuin liikenteessäkin.
- TKI-rahoitusta ilmastonmuutoksen torjuntaan on lisättävä pitkäjänteisesti esimerkiksi kiertotaloutta ja digitalisaatiota vauhdittaen.
- Suomen on aktiivisesti panostettava puhtaan teknologian ratkaisujen vientiin sekä yritysten ja korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten väliseen tki-yhteistyöhön.
- Digitaaliset ratkaisut mahdollistavat kiertotalouden vaatiman alusta- ja jakamistalouden kehityksen ja luovat sen käyttöjärjestelmän yhdessä avoimen datan kanssa.
- Datan avaamista tulee jatkaa määrätietoisesti. Sen merkitys uusille digitaalisille palveluinnovaatioille on kiistaton ja merkittävä.
- Digitaalisten ratkaisujen avulla (esim. IoT, MaaS) voidaan vähentää liikenteen päästöjä tuntuvasti.
- ”Everything as a service, XaaS” – liiketoimintaa tulee vauhdittaa mahdollistavan sääntelyn avulla.
- Reaaliaikatalouteen siirtyminen on keskeinen elementti yhteiskunnan kestävämmälle kasvulle.
- Julkishallinnon tulee luoda kysyntää uusille kestäville palveluille ja teknologioille. Erityisesti vahvoilla julkishallinnollisilla aloilla voidaan lisätä uusien palveluiden ja ekosysteemien kasvua julkisen sektorin toimesta.

Suomi hiilineutraaliksi	2035
EU hiilineutraaliksi	2050
BKT:stä tki:hin	4 %

Ratkaisu 4: Edistetään vähäpäästöistä ja päästötöntä liikennettä

Liikenteen päästöjen vähentäminen on avainasemassa päästötavoitteiden saavuttamiseksi myös palvelualoilla. Suomen on edistettävä vähäpäästöistä ja päästötöntä liikennettä siten, että saavutamme kansallisen visiomme hiilettömästä liikenteestä vuoteen 2045 mennessä mm. kokonaisliikennejärjestelmäämme kehittäen. Sijainnin, välimatkojen ja ilmaston takia liikenne ja logistiikka ovat Suomelle vielä ratkaisevampia kuin kilpailijoillemme.

- Kansallisesta energia- ja ilmastostrategiasta johtuvaa liikennesektoriin kohdistuvaa kustannuspainetta tulee tasata siten, että myös muut taakanjakosektoriin kuuluvat alat osallistuvat päästövähennysten toteuttamiseen tasapuolisesti.
- Elinkeinoelämän logistiikkaketjun kokonaismaksurasite on Suomessa korkealla tasolla keskeisiin kilpailijamaihin verrattuna. Myös päästöjä vähennettäessä yritysten liikenteeseen ja logistiikkaan kohdistuvien verojen ja maksujen tulee olla kilpailukykyisiä.
- Liikenteen ilmasto- ja ympäristövelvoitteiden tulee olla globaalissa kilpailussa toimiville yrityksille tasapuolisia. Suomen tulee vaikuttaa vahvasti globaalien päästövähennyskeinojen kehittämiseen ja käyttöön lento- ja meriliikenteessä.
- Liikenteen päästöjä voidaan vähentää kannustamalla vähäpäästöisten autojen hankintaan auto- ja ajoneuvoverotuksella nykyistä voimakkaammin. Henkilöautojen verotuksessa on siirryttävä pidemmällä aikavälillä hankinnasta ja omistamisesta käytön verotukseen.
- Vauhditetaan vähäpäästöisen liikenteen edistymistä tukemalla yritysten päästöttömien työsuhteautojen hankintoja verohelpotuksin.
- Raskaassa tieliikenteessä verotus perustuu jo polttoaineverotuksen kautta pitkälti käyttöön. Maantiekuljetusten tavaraliikenteessä kannusteet tehostamiselle löytyvät liiketoiminnasta, eivät esimerkiksi kilometripohjaisista tiemaksuista. Polttoaineverotusta ei tule korottaa ilman yrityskompensaatiota kilpailukyyn turvaamiseksi.
- Kuljetuskapasiteetin vapaaehtoisen yhteiskäytön mahdollisuuksia tulee selvittää. Logistiikan olennaisten tietojen vapaaehtoista avaamista tulee jatkaa liikesalaisuudet turvaten.
- Raideliikenteen merkitystä tulee korostaa ilmastonmuutoksen hillitsemisessä, sillä se on vähäpäästöisempää ja energiatehokkaampaa kuin muut liikennemuodot.
- Vaihtoehtoisten polttoaineiden valtakunnallisen jakeluverkon ja sähköautojen latausverkoston rakentamista tulee tukea ja edistää vahvasti valtion toimesta.
- Postilain yleispalveluvelvoitetta keventämällä voidaan vähentää jakelun aiheuttama päästökuormaa.